

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

TRETJI ODDELEK

ZADEVA KLINAR proti SLOVENIJI

(pritožba št. 34544/02)

SODBA

STRASBOURG

8. april 2008

DOKONČNA

08/07/2008

Mogoči so uredniški popravki.

V zadevi Klinar proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) kot senat v sestavi:

Josep Casadevall, *predsednik*,

Elisabet Fura-Sandström,

Corneliu Bîrsan,

Alvina Gyulumyan,

Egbert Myjer,

Ineta Ziemele, sodniki,

Rajko Pirnat, *ad hoc sodnik*,

in Santiago Quesada, *sodni tajnik oddelka*,

po razpravi, zaprti za javnost, ki je bila 18. marca 2008,

izreka to sodbo, sprejeto navedenega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva se je začela s pritožbo (št. 34544/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: konvencija) 6. decembra 2000 vložila slovenska državljanka Andreja Klinar (v nadaljnjem besedilu: pritožnica).

2. Slovensko vlado (v nadaljevanju: vlada) je zastopal L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica je na podlagi prvega odstavka 6. člena konvencije trdila, da so postopki pred domačimi sodišči, v katerih je bila stranka v postopku, trajali predolgo. Smiselno se je pritožila tudi, da ni bilo učinkovitega notranjepravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopkov (13. člen konvencije).

4. 28. septembra 2006 se je Sodišče odločilo, da bo vlado obvestilo o pritožbah glede trajanja postopkov in pomanjkanja pravnih sredstev v zvezi z njimi. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena konvencije je sklenilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in utemeljenosti pritožbe.

DEJSTVA**I. OKOLIŠČINE ZADEVE**

5. Pritožnica je bila rojena leta 1943 in živi na Jesenicah.

6. 20. avgusta 1994 je umrla pritožničina mati A.K.

7. 7. oktobra 1994 je Okrajno sodišče na Jesenicah prejelo smrtno.

19. V skladu s 199. členom sodišče, ko prejme smrtovnico (dokument v zvezi z osebnimi podatki pokojnika in njegovo zapuščino ter podatki, pomembnimi za dedovanje, ki ga običajno pripravi matičar), preizkusi, ali je pristojno za zapuščinsko obravnavo; če ugotovi, da ni pristojno, pošlje zadevo pristojnemu sodišču. V skladu z 203. in 205. členom mora sodišče opraviti zapuščinsko obravnavo, če je pokojnik imel v lasti nepremičnine. Sodišče je dolžno povabiti prizadete osebe na narok za zapuščinsko obravnavo (205. člen).

2. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja

20. Zakon o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja (Uradni list RS, št. 49/2006) se je začel uporabljati 1. januarja 2007. V skladu s 1. in 2. členom tega zakona se pravica do sojenja brez nepotrebnega odlašanja zagotavlja strankam v sodnem postopku, udeležencem po zakonu, ki ureja nepravdni postopek, in oškodovancem v kazenskem postopku.

21. 25. člen vsebuje naslednje prehodne določbe v zvezi s pritožbami, ki jih že obravnava Sodišče:

25. člen – Pravično zadoščenje za škodo, nastalo pred začetkom uporabe tega zakona

"(1) Glede zadeve, v kateri je kršitev pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja že prenehala, pa je stranka pred začetkom uporabe tega zakona že vložila zahtevo za pravično zadoščenje na mednarodno sodišče, Državno pravobranilstvo v štirih mesecih po prejemu zadeve v postopek poravnave od mednarodnega sodišča predlaga stranki poravnavo glede višine pravičnega zadoščenja. Stranka je dolžna Državnemu pravobranilstvu posredovati predlog za poravnavo v dveh mesecih po prejemu predloga Državnega pravobranilstva. Državno pravobranilstvo je dolžno odločiti o predlogu čim prej, najpozneje pa v štirih mesecih. ...

(2) Če predlogu za poravnavo iz prvega odstavka tega člena ni ugodeno ali če Državno pravobranilstvo in stranka ne dosežeta sporazuma v štirih mesecih od vložitve predloga stranke, lahko stranka vložijo tožbo na pristojno sodišče po tem zakonu. Stranka lahko vložijo tožbo v šestih mesecih po prejemu odgovora Državnega pravobranilstva, da njenemu predlogu iz prejšnjega odstavka ni ugodeno, oziroma po poteku roka, ki je v prejšnjem odstavku določen za odločitev Državnega pravobranilstva za sklenitev poravnave. Za postopek pred sodiščem se ne glede na vrsto ali višino zahtevka uporabljajo določbe zakona o pravnem postopku o sporu majhne vrednosti."

B. Utemeljenost

1. Prvi odstavek 6. člena

a) Navedbe strank

30. Vlada je trdila, da mora sodišče v skladu z domačo zakonodajo uvesti zapuščinski postopek po uradni dolžnosti, brž ko prejme informacijo o smrti osebe. Na podlagi te informacije se zadeva vnese v sodno evidenco. Po mnenju vlade to predstavlja začetek zapuščinskega postopka. Vlada je tudi navedla, da lahko pristojno sodišče pred zapuščinsko obravnavo opravi potrebna pripravljala dejanja, kot je cenitev zapuščine pokojnika.

31. Vlada je trdila, da sodišče to fazo zapuščinskega postopka, tj. preden povabi morebitne dediče na zapuščinsko obravnavo, vodi neodvisno od strank postopka. Zaradi tega ta faza ne vpliva na njihov položaj in se pri izračunu upoštevnega obdobja ne bi smela upoštevati. Po mnenju vlade bi morale upoštevno obdobje v obravnavani zadevi pričeti teči najprej z dnem, ko je sodišče na pritožničin naslov poslalo vabilo na narok, to je z dnem 22. marca 1995.

32. Vlada je menila, da se je postopek končal s sklepom o dedovanju.

33. Glede "razumnosti" trajanja postopka je vlada navedla, da je bila zadeva zelo zapletena, med drugim zaradi dejstva, ker je zapuščina A.K. vključevala posebej zaščiteno kmetijo. Poleg tega je treba trajanje postopka večinoma pripisati pritožnici in ostalim dedinjam, ki niso mogle doseči dogovora o dedovanju v zgodnejši fazi postopka. Zaradi njihovih poizkusov, da bi dosegle dogovor, sta bili preloženi dve glavni obravnavi, postopek pa je bil nato prekinjen, ker se dedinje še vedno niso strinjale glede obsega zapuščine A.K.

34. Pritožnica je oporekala argumentom vlade. Trdila je, da kmetija ni bila posebej zaščitena, in zatrjevala, da je njena zadeva očiten primer kršitve pravice do sojenja v razumnem roku.

(b) Presoja Sodišča

35. Sodišče opozarja, da prvi odstavek 6. člena konvencije zahteva, da se vse faze sodnih postopkov za "odločanje o... civilnih pravic in obveznostih", ne da bi pri tem bile izvzete faze, ki sledijo meritornim sodbam, rešijo v razumnem času (glej *Robins proti Združenem kraljestvu*, sodba z dne 23. septembra 1997, Poročila o sodbah in sklepih 1997-V, 28. odstavek).

36 V zvezi z začetkom obdobja, ki ga je treba upoštevati pri določanju trajanja sodnega postopka, Sodišče ugotavlja, da mora na podlagi 164. člena Zakona o dedovanju (glej 18. odstavek zgoraj) pristojno sodišče vedno začeti zapuščinski postopek po uradni dolžnosti, brž ko je obveščeno o smrti osebe. Kot je potrdila vlada, ta trenutek predstavlja začetek zapuščinskega postopka (glej 31. odstavek zgoraj).

zgoraj) in med 5. februarjem 2001 in 27. oktobrom 2003 (glej 15. odstavek zgoraj).

46. Ob upoštevanju zgoraj navedenega in ob upoštevanju lastne predmetne sodne prakse Sodišče meni, da trajanja devetih let in dveh mesecev za dva sklopa povezanih postopkov, ki so se vodili le na eni stopnji sodne pristojnosti, ni mogoče šteti za razumnega in da je torej prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena konvencije.

2. 13. člen

47. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za domnevno kršitev zahteve po prvem odstavku 6. člena, po katerem mora biti zadeva obravnavana v razumnem roku (glej *Kudła proti Poljski* [VS], št. 30210/96, 156. odstavek, ESČP 2000-XI). Ugotavlja tudi, da so bili ugovori in utemeljitve vlade zavrnjeni že v predhodnih primerih (glej *Grzinčič*, navedeno zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačen sklep.

48. Sodišče torej meni, da je bil pri obravnavani zadevi kršen 13. člen, saj v domači zakonodaji ni bilo pravnega sredstva, s katerim bi lahko pritožnica dosegla odločitev sodišča, ki bi potrdila njeno pravico do obravnave zadeve v razumnem roku, kot je določeno v prvem odstavku 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

49. 41. člen konvencije določa:

"Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje."

A. Škoda

50. Pritožnica je zahtevala 41.576 evrov (EUR) za premoženjsko in nepremoženjsko škodo.

51. Vlada je zahtevku oporekala. Zatrjevala je, da med domnevno denarno škodo in domnevno kršitvijo pravice do sojenja v razumnem roku ni podana vzročna zveza. Glede nepremoženjske škode je vlada zaprosila Sodišče, naj odloči o pritožničinem zahtevku na podlagi svoje ustaljene sodne prakse.

52. Glede zahtevka za premoženjsko škodo Sodišče ne vidi vzročne zveze med ugotovljeno kršitvijo in zatrjevano premoženjsko škodo. Ta zahtevek zato zavrača. Vendar pa Sodišče meni, da je pritožnica imela nepremoženjsko škodo. Po načelu pravičnosti ji na tej podlagi prisojia 6.000 EUR.

Sestavljeno v angleškem jeziku in 8. aprila 2008 poslano v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Santiago Quesada
sodni tajnik

Josep Casadevall
predsednik